Raadsvoorstel

Onderwerp	:	nieuwe Wet inburgering
Zaaknummer	:	196943905
Verantwoordelijk portefeuillehouder:		E. Pastoor
Bijlagen	:	Beleidskader nieuwe Wet inburgering ; Eerste wijziging van de Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2019; Brief Adviesraad Sociaal Domein Westerkwartier van 18-10-2021.

- **Voorgesteld besluit**

1. Vaststellen van het Beleidskader nieuwe Wet inburgering 2022 – 2025
2. Vaststellen van de eerste wijziging van de Afstemminsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2019.

- **Inhoudelijke toelichting**

Beleidskader nieuwe Wet inburgering 2022 – 2025.

Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet inburgering in werking. Het Rijk wil met de invoering van deze wet bereiken dat alle nieuwkomers met een inburgeringsplicht zo snel mogelijk Nederlands leren spreken en schrijven op het voor hen hoogst haalbare niveau en kennis van de Nederlandse maatschappij hebben. Ook is het doel dat zij zo snel mogelijk - bij voorkeur via betaald werk - participeren, om zo volwaardig mee te kunnen doen in onze samenleving. Het nieuwe inburgeringsstelsel moet een tijdige start en de snelheid van inburgering borgen en gaat uit van maatwerk en dualiteit (combinatie van taal leren en participatie).

Met de nieuwe wet wordt de gemeente verantwoordelijk voor de regie op de uitvoering van de inburgering. De nieuwe Wet inburgering is geen decentralisatie. Het Rijk stelt het beleid op en laat daarbij beperkte beleidsvrijheid voor de uitvoering door de gemeenten.
Het voorliggende Beleidskader nieuwe Wet inburgering van Westerkwartier gaat over de te maken keuzes voor de uitvoering. Hierin laten we zien welke dienstverlening Westerkwartier gaat bieden aan de inburgeraars, hoe die dienstverlening er uit gaat zien, wie deze gaat uitvoeren en hoe de samenwerking binnen de uitvoering wordt georganiseerd.

Wijziging Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2019.
Zoals ook beschreven in het beleidskader krijgt de gemeente de opdracht om de inburgeraars die een beroep doen op een uitkering volgens de Participatiewet financieel te "ontzorgen". Dit betekent dat de gemeente betalingen verricht uit de bijstandsuitkering van de statushouder: de huur, de premie voor de verplichte zorgverzekering en de voorschotten voor de rekeningen van gas, water en licht worden voor de duur van de eerste zes maanden direct betaald uit de bijstandsuitkering. Dit met als doelstelling dat de

inburgeraar zich in deze fase volledig kan richten op de deelname aan de Nederlandse samenleving.
Deze taak om te 'ontzorgen' is neergelegd in een nieuw artikel 56a van de Participatiewet. Om uitvoering te kunnen geven aan het ontzorgen en het handhaven van deze verplichting, dient de afstemmingsverordening te worden aangepast.

Tevens wordt bij deze wijziging voorgesteld om een in de huidige uitvoering vastgestelde omissie, die betrekking heeft op artikel 6 van de afstemmingsverordening, te herstellen.

Dit om de reden dat in bepaalde situaties geen uitvoering kan worden gegeven aan het beginsel dat de afstemming van het recht op bijstand zo goed mogelijk aansluit bij een verwijtbare gedraging.
De voorgestelde wijziging van de afstemmingsverordening is apart als besluit bij dit raadvoorstel gevoegd.

Adviesraad Sociaal Domein Westerkwartier.
Het Beleidskader nieuwe Wet inburgering en de wijziging van de Afstemmingsverordening zijn voor hun advies voorgelegd aan de Adviesraad Sociaal Domein Westerkwartier (ASDW).
De brief van 18 oktober 2021 met de reactie van de ASDW is als bijlage bij dit raadsvoorstel gevoegd.

De ASDW adviseert positief over het concept van het Beleidskader. Wel heeft de ASDW de volgende kanttekeningen en opmerkingen.

Het persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) zou bij het eerste contact hierover mondeling in de taal van de inburgeraar moeten worden uitgelegd. Niet duidelijk is op te maken uit het concept of dit het geval is.

Reactie:
Bij het uitvoeren van de brede intake en het opstellen wordt de betrokken inburgeraar intensief betrokken. Hierbij wordt steeds gebruik gemaakt van een tolkvoorziening. Deze aanvulling is inmiddels opgenomen in het beleidskader.
Overigens ontvangt de gemeente financiële middelen om de inzet van de tolkvoorziening mogelijk te maken binnen het budget voor de structurele voorziening (par. 7.3 blz.24).

De onderbrenging bij de gemeentelijke afdeling OOV kan onvriendelijk overkomen. Zou onderbrenging bij de afdeling Welkom en Ontmoeting tot de mogelijkheden behoren?

Reactie:
De administratieve taken in het kader van de te realiseren taakstelling voor de huisvesting van de inburgeraars en de hierover te onderhouden contacten met het COA en woningcorporatie Wold & Waard zijn neergelegd bij het team OOV. In de afgelopen jaren zijn bij de gemeente geen signalen binnengekomen dat dit als onvriendelijk wordt ervaren. In deze is van belang om op te merken dat de contacten met alle nieuwkomers in onze

gemeente vanaf het eerste moment zijn neergelegd bij de medewerkers van het Sociale Domein.
Er is dan ook geen aanleiding om de taakverdeling binnen de verschillende teams te wijzigen.

Het platform cliëntparticipatie adviseert om een evaluatiemoment in te plannen.

De uitvoering van de nieuwe Wet inburgering zal continu worden geëvalueerd en vooral in de beginfase extra aandacht hebben.

- **Financiële onderbouwing**

In het afsluitende hoofdstuk van het Beleidskader is een uitvoerige toelichting gegeven van de door de gemeente te ontvangen budgetten voor de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering. Hierbij is tevens een raming opgenomen van de kosten voor de uitvoering over het eerste jaar 2022.
Ten slotte is in het hoofdstuk Financiën een risicoparagraaf opgenomen waarin o.a. verslag wordt gedaan van de ontwikkelingen inzake de financiering van de leerroutes.
Op veel plaatsen dreigt de onderwijsroute niet van de grond te komen, omdat regio's geen inschrijvingen krijgen op de aanbestedingen. Tijdens het bestuurlijk overleg op 4 oktober 2021 is met alle betrokken partijen (SZW, OCW, VNG, Divosa en de onderwijskoepels) gesproken over deze kwestie. Hoewel de demissionair van SZW ziet dat er een financieel knelpunt is, heeft hij geen toezegging kunnen doen over extra middelen.
Wel zal er een vervolgoverleg worden gepland. Op het moment van schrijven van dit raadsvoorstel heeft dit overleg nog niet plaatsgevonden. Mocht dit nodig zijn, dan informeren wij uw raad over de uitkomsten daarvan.

het college van burgemeester en wethouders

A. van der Tuuk, burgemeester A. Schulting, secretaris

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Westerkwartier,

Gelezen het voorstel nieuwe Wet inburgering van 16 november 2021,

Besluit:

1. Het beleidskader nieuwe Wet inburgering 2022 - 2025 vast te stellen;
2. De eerste wijziging van de Afstemmingsverordening , IOAW en IOAZ 2019 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Westerkwartier,
d.d. 15 december 2021.

A. van der Tuuk
Voorzitter

J.L. de Jong
Griffier